

ПРОТОКОЛ

засідання журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2019/2020 навчальному році
(заочний тур)

2020 р.

Секція: Психологія

№	ПІБ учасника	НВЗ, клас	Клас	Актуальність теми дослідження (0,1)	Наявність елементів наукової новизни (0,25)	Обґрунтованість отриманих результатів (0,25)	Повнота огляду відомих результатів, близьких до теми роботи (0,15)	Відповідність вимогам оформлення наукових робіт (0,25)	Максимальна кількість балів (206)
1	Вербицька Катерина Хазреталіївна	обласна очно-заочна школа «Юний дослідник», комунальний заклад «Маріупольський навчально-виховний комплекс «Ліцей-школа №14» Маріупольської міської ради Донецької області»	10	10x0,1=1	9x0,25=2,25	10x0,25=2,5	9x0,15= 1,35	10x0,25=2,5	9,6x2=19,2
2	Дзюба Поліна Володимирівна	комунальний заклад «Маріупольський міський технологічний ліцей	11	10x0,1=1	10x0,25=2,5	9x0,25=2,25	9x0,15= 1,35	10x0,25=2,5	9,6x2=19,2

		Маріупольської міської ради Донецької області»							
3	Дорохіна Катерина Сергіївна	обласна очно-заочна школа «Юний дослідник», Лиманський ліцей Лиманської міської ради Донецької області	9	10x0,1=1	10x0,25=2,5	10x0,25= 2,5	8x0,15= 1,2	9x0,25=2,25	9,45x2=18,9
4	Дьолог Даяна Дмитрівна	Заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №9 військово-цивільної адміністрації міста Торецьк Донецької області	8	6x0,1=0,6	5x0,25=1,25	3x0,25=0,75	2x0,15= 0,3	3x0,25= 0,75	3,65x2=7,3
5	Корякіна Руслана Романівна	Лиманський ліцей Лиманської міської ради Донецької області	11	10x0,1=1	10x0,25=2,5	10x0,25=2,5	10x0,15=1,5	9x0,25=2,25	9,75x2=19,5
6	Мосягіна Ганна Сергіївна	Тарасівський навчально- виховний комплекс I-III ступенів Іллінівської сільської ради Костянтинівського району Донецької області	11	10x0,1=1	9x0,25=2,25	8x0,25=2	8x0,15= 1,2	8x0,25=2	8,45x2=16,9
7	Шевелєва Ілона Володимирівна	Українська загальноосвітня школа I-III ступенів №12 Селидівської міської ради Донецької області	11	6x0,1=0,6	5x0,25=1,25	4x0,25= 1	5x0,15= 0,75	5x0,2= 1	4,6x2=9,2

Голова журі:

Біличенко О.Л. – доктор наук із соціальних комунікацій, професор_____

Члени журі:

Маторіна Н.М. – кандидат філологічних наук, доцент_____

Остополец І.Ю. – кандидат психологічних наук, доцент_____

Коркішко О.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент_____

Мельникова-Курганова О.С. – кандидат наук із соціальних комунікацій_____

Секретар:

Коваленко Т.О. – заступник директора КПНЗ «ДОМАНУМ»_____

Рецензія

**на наукову роботу Вербицької Катерини Хазреталіївни,
«Дослідження особливостей підліткової депресії», представлені для
участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії
наук України у 2019/2020 навчальному році**

Профілактика нервово-психічних розладів, зокрема, депресивних станів школярів, забезпечення умов для збереження психічного здоров'я дітей та учнівської молоді посідає особливе місце у системі актуальних проблем сучасної вітчизняної школи. Робота Вербицької К.Х. виконана на досить актуальну тему, пов'язану з вирішенням завдань окресленої проблематики, значення якої детально описано у вступі та конкретизовано у теоретичному розділі роботи. У вступі автор ґрунтовно розкрила актуальність проблеми, чітко сформулювала предмет, об'єкт, завдання дослідження, методи, які використовувалися під час збору фактичних даних, намітила перспективи подальших досліджень цієї теми.

В 1 розділі розкрито теоретичні засади вивчення феномену депресії в результаті аналізу наукової психологічної літератури. Доцільно і глибоко проаналізовані причини виникнення депресії.

У 2 розділі автор охарактеризувала вікові особливості розвитку підлітків та специфіку прояву депресії у сучасних школярів підліткового віку. Дослідницею використано достатню кількість джерел, зроблено наукові узагальнення і висновки.

Особливої уваги заслуговує 3 розділ роботи, в якому представлено результати власного емпіричного дослідження. Вербицька К.Х. чітко описала експериментальну базу дослідження, охарактеризувала вибірку, підбрала психологічний інструментарій, зокрема, опитувальник дитячої депресії, який є релевантним меті дослідження. Автором детально і послідовно описано алгоритм роботи, ґрунтовно проаналізовано результати фактичних даних, зроблено висновки.

Робота Вербицької Катерини Хазреталіївни, «Дослідження особливостей підліткової депресії», виконана на високому науково-методичному рівні, відповідає всім вимогам, які надаються до робіт такого рівня та рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет

Остополець І.Ю.

Рецензія
на наукову роботу Дзюби Поліни Володимирівни «ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ШКОЛЯРАМИ-
ПІДЛІТКАМИ МЕТОДОМ АСОЦІАЦІЙ», представленої для участі в
конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук
України у 2019/2020 навчальному році

У сучасному світі науково-технічного прогресу стрімко зростає потік інформації, яку треба запам'ятовувати. До того ж пам'ять є вищим психічним процесом без якого не можлива ніяка продуктивна діяльність. Пам'ять зберігає знання, а без знань немислимі ні плідна робота, ні успішне навчання. У зв'язку з цим ще більш актуальним стає питання вдосконалення пам'яті учнів, її раціонального використання для навчання та інших видів творчої діяльності школярів.

У вступі чітко описані актуальність проблеми, мета, предмет, об'єкт, завдання дослідження, висунута гіпотеза.

У 1 розділі описані деякі психологічні аспекти проблеми дослідження, розкриті ключові поняття, проаналізовано і визначено основні характеристики пам'яті, мнемотехнічні прийоми запам'ятовування, розкрито вплив психологічних особливостей розвитку підлітків на ефективність відтворення інформації в процесі навчальної діяльності. Авторка змогла досить вдало визначити основні теоретичні засади досліджуваної проблеми, проаналізувати і зробити висновки, які стали підґрунтям розробки емпіричної частини дослідження.

Другий розділ роботи присвячений дослідженню домінуючих способів запам'ятовування інформації учнями-підлітками. Дзюба П. В. детально описала експериментальну базу, вибірку, процедуру експерименту. Ученицею розроблено комплекс методик, релевантний меті дослідження, ґрунтовно проаналізовано отримані результати та зроблено висновки щодо підтвердження висунутих припущень. Заслуговує на увагу детальний аналіз результатів фактичних даних, який представлено і наочно у вигляді таблиць, схем, діаграм. В роботі є загальні висновки, в яких дослідниця констатує ступінь вирішення завдань дослідження.

Автором пророблена велика та плідна робота. Дзюба П. В. показала вміння глибоко аналізувати теоретичні джерела, робити наукові узагальнення, вибудовувати програму дослідження і реалізовувати її, аналізувати фактичні дані та робити висновки.

Робота Дзюби П. В., виконана на високому науково-методичному рівні, відповідає вимогам, які надаються до робіт такого рівня та рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет

Остополець І.Ю.

Рецензія

на наукову роботу Дьолог Даяни «Самооцінка підлітка та «модний вирок», представлені для участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2019/2020 навчальному році

Актуальність роботи Дьолог Д. не викликає сумнівів. Як відомо, основним інтеграційним ядром індивідуальності є самооцінка особистості, яка багато в чому визначає життєві позиції підлітка, рівень його прагнень та очікувань, впливає на формування стилю поведінки. Саме в цьому віці коли відбувається становлення особистості, трансформація уявлень про себе, пошуки себе і свого місця у світі, формування власної ідентичності, питання відповідності моді стає критичним для підлітків. У вступі автором описані деякі положення, що визначають актуальність проблеми, однак, у роботі не описано мету, предмет, об'єкт, завдання дослідження, не висунуто гіпотезу.

У 1 розділі описані деякі психологічні аспекти проблеми дослідження, але є багато зауважень до оформлення теоретичної частини роботи: 1) посилання на наукові джерела оформлені не правильно; 2) матеріал викладено не логічно; 3) висновки до розділу поверхові. Теоретичний матеріал не виділяється оригінальністю, однак, авторка зробила спробу його проаналізувати.

Другий розділ роботи присвячений вивченню моди, особливостей молодіжних субкультур та аналізу стилю і напрямків в одязі підлітків. Авторка провела значну аналітичну роботу, однак не змогла надати висновки, пов'язавши їх із темою дослідження.

В 3 розділі Дьолог Д. описує власні спроби проведення дослідження, які оформлені досить не коректно, що не відповідає вимогам до написання конкурсної роботи, а саме:

- 1) Не вказана експериментальна база дослідження;
- 2) Не коректно описана вибірка;
- 3) В роботі не описують повністю методики дослідження, запитання анкети, а надають узагальнені характеристики психологічного інструментарію;
- 4) В 3 розділі авторка подає «сирі» дані, а не узагальнені результати;
- 5) Є багато граматичних і стилістичних помилок;
- 6) Текст роботи не відформатований, вся робота оформлена недбало та ін.

Заслуговує на увагу прагнення учениці займатися науково-дослідною роботою, але науковому керівникові слід керуватися вимогами до написання і оформлення конкурсної роботи.

Робота Дьолог Даяни «Самооцінка підлітка та «модний вирок» рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу за умови приведення роботи до відповідності з методичними рекомендаціями, що надаються до написання і оформлення конкурсних робіт з психології.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет

Остополець І.Ю.

Рецензія

науково-дослідницьку роботу Дорохіної Катерини Сергіївни «Еколого-психологічний тренінг як засіб розвитку екологічної свідомості школярів», представленій для участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2019/2020 навчальному році

Наукова робота Дорохіної К.С. присвячена розробці актуальної проблеми сучасної психологічної науки і практики, а саме формуванню екологічної свідомості школярів. Вона безумовно представляє науковий інтерес, а також практичну значущість як для представників академічної науки, так і для шкільних психологів, вчителів, які працюють з учнями.

В роботі автор чітко визначила мету, об'єкт, предмет та завдання дослідження, його теоретичні основи та практичну значимість. В 1 розділі представлено теоретичний матеріал, отриманий шляхом аналізу літератури за темою дослідження. Дорохіна К.С. охарактеризувала ключові поняття теми, розкрила особливості розвитку екологічної свідомості у школярів, описала засоби її формування, зокрема еколого-психологічний тренінг, його організацію і застосування в роботі з підлітками. Автор проявила вміння аналізувати теоретичний матеріал і робити висновки.

Особливий інтерес мають експериментально-прикладні дослідження проблеми, виконані Дорохіною К.С. В роботі використано комплекс діагностичних засобів, причому ученицею самостійно розроблена анкета, яка використовувалася з метою визначення суб'єктивного ставлення учнів до природи.

Цінним є факт розробки і впровадження разом з практичним психологом вправ еколого-психологічного тренінгу в роботу зі школярами. Це є вагомим досвідом для дослідниці не лише у якості організації дослідження, а й у плані розширення екологічної свідомості.

Дослідження Дорохіної К.С. відрізняється логічністю будови, структурною продуманістю досліджуваних аспектів проблеми. Особливу цінність роботи має наочне подання матеріалів роботи, апробація дослідження.

Таким чином, наукова робота Дорохіної К.С. виконана на високому науковому і методичному рівні, відповідно до вимог, які надаються до конкурсних робіт та рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет

Остополець І.Ю.

Рецензія

на науково-дослідницьку роботу Мосягіної Ганни Сергіївни «Дослідження соціально-психологічних аспектів ставлення підлітків до грошей», представлені для участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2019/2020 навчальному році

Як відомо, ставлення до грошей є важливим компонентом психологічної культури і економічної свідомості людини. Особливо актуальною ця проблема є саме у підлітковому віці, коли відбувається становлення структур самосвідомості, продовжується активна соціалізація особистості. В зв'язку з цим проблема, порушена Мосягіною Г.С. на сьогодні є досить нагальною.

Наукова робота Мосягіної Г. С. складається із вступу, 3 розділів, висновків, переліку використаної літератури та додатків. У першому розділі здійснено теоретичний аналіз проблеми дослідження: розкрито соціально-психологічну сутність грошей, охарактеризовано особливості підліткового віку в контексті означеної проблеми, надано теоретичний аналіз ставлення до грошей як фактора економічної соціалізації підлітків. Авторка показала вміння аналізувати літературу та робити узагальнення і висновки.

У другому розділі авторка описала методологічні підходи до організації дослідження, охарактеризувала комплекс діагностичних методів і методик, означила доцільність їх використання в своїй роботі.

Особливий інтерес викликає 3 розділ роботи, в якому представлено результати власних досліджень. Авторка ґрунтовно проаналізувала отримані дані, визначила особливості монетарних установок старшокласників, представила особливості соціалізації підлітків і специфіку розширення економічної самосвідомості шляхом встановлення усвідомленого ставлення до грошей як соціально-економічного явища. Однак аналіз фактичних даних потребує більшої глибини обґрунтованості і аргументації.

Робота Мосягіної Ганни Сергіївни «Дослідження соціально-психологічних аспектів ставлення підлітків до грошей», відповідає вимогам, які надаються до робіт такого рівня та рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет

Остополець І.Ю.

Рецензія

на дослідницьку роботу Шевелевої Ілони Володимирівни «ВПЛИВ КОЛЬОРУ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА УСПІШНІСТЬ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ», представленої для участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2019/2020 навчальному році

Робота Шевелевої Ілони Володимирівни виконана на актуальну тему, значення вивчення якої описано у вступі та конкретизовано у теоретичному розділі роботи, однак аргументація актуальності не переконлива.

В 1 розділі зроблено спробу надати теоретичні засади досліджуваної проблеми, але в роботі не має посилань на наукові психологічні джерела. Теоретичний матеріал не виділяється оригінальністю, матеріал взятий дослідницею в основному із популярних інтернет-сайтів і носить описовий, а не аналітичний характер. Дослідниця описує всім відомі особливості впливу кольору на людину, не коректно формулює пункти плану роботи та ін. Авторка не змогла підібрати наукову літературу, надати ґрунтовний теоретичний аналіз наукових джерел з окресленої проблематики, вивчити і узагальнити наукові концепції, зробити висновки.

В 2 розділі роботи не описано ні програми дослідження, не вказано критеріїв добору психологічного інструментарію, не описано методів і методики роботи. Описано лише роботу вчителя з учнями 2 класу де використовувалися навчальні матеріали на картках різного кольору, пропонувалося дітям виконувати завдання на різнокольорових листочках та ін. Така діяльність не може кваліфікуватися як науково-дослідна робота, бо не зрозуміло ні сенсу, ні конкретної мети, ні завдань, ні вкладу особисто автора в таку діяльність вчителя. Шевелева І.В. робила спробу проаналізувати особливості емоційного стану дітей і їх успішність, однак науковості у таких висновках зовсім не має і результати є досить сумнівними.

Заслуговує на увагу зацікавленість автора цією актуальною проблематикою, старання допомогти вчителеві у організації і проведенні уроків з молодшими школярами, прагнення до пошукової роботи.

В цілому робота Шевелевої Ілони Володимирівни, виконана на низькому науковому і методичному рівні, відповідає вимогам, що надаються до цього виду робіт частково. Робота рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу умовно.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Остополець І.Ю.

Рецензія

на науково-дослідницьку роботу Корякіної Руслани Романівни «Гендерні відмінності уявлень про дружбу та мотивів вибору друга у сучасних підлітків», представленої для участі в конкурсі науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2019/2020 навчальному році

Наукова робота Корякіної Р. Р. виконана на високому науковому і методичному рівні і торкається розробки актуальної проблеми сучасної психологічної науки і практики – вивченню гендерних відмінностей уявлень про дружбу та мотивів вибору друга у підлітків. В роботі чітко визначено мету, об'єкт, предмет та завдання дослідження, його теоретичні основи та практичну значимість.

В 1 розділі представлено теоретичний матеріал, отриманий шляхом аналізу літератури за темою дослідження. Авторка проаналізувала ключові поняття дослідження, розглянула теорії дружби в психології, описала особливості виникнення і прояву дружби у підлітків. Корякіна Р. Р. проявила вміння аналізувати теоретичний матеріал, зокрема наукові джерела і робити висновки.

Особливий інтерес мають результати діагностичних досліджень означеної проблеми. В роботі чітко описані організація і процедура дослідження, його вибірка, основні завдання, надана характеристика психологічного інструментарію, який використовувався в роботі. Детально проаналізовані і узагальнені результати опитування респондентів. Заслужує на увагу і наочне їх представлення. Дослідниця емпірично визначила домінуючі мотиви вибору друга у підлітків та встановила гендерні відмінності. За результатами роботи Корякіної Р.Р. хлопці вважають найбільш значущими мотивами вибору друга чесність і справедливість, дівчата – доброту, веселість, почуття гумору.

Таким чином мета і завдання дослідження виконані повністю, гіпотеза підтвердилася. Автор доцільно сформулювала перспективи подальшого дослідження за даною проблемою та означила практичне значення роботи.

Науково-дослідницька робота Корякіної Руслани Романівни «Гендерні відмінності уявлень про дружбу та мотивів вибору друга у сучасних підлітків» виконана на високому науковому і методичному рівні й рекомендується до участі в наступному етапі конкурсу.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри загальної психології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет

Остополець І.Ю.